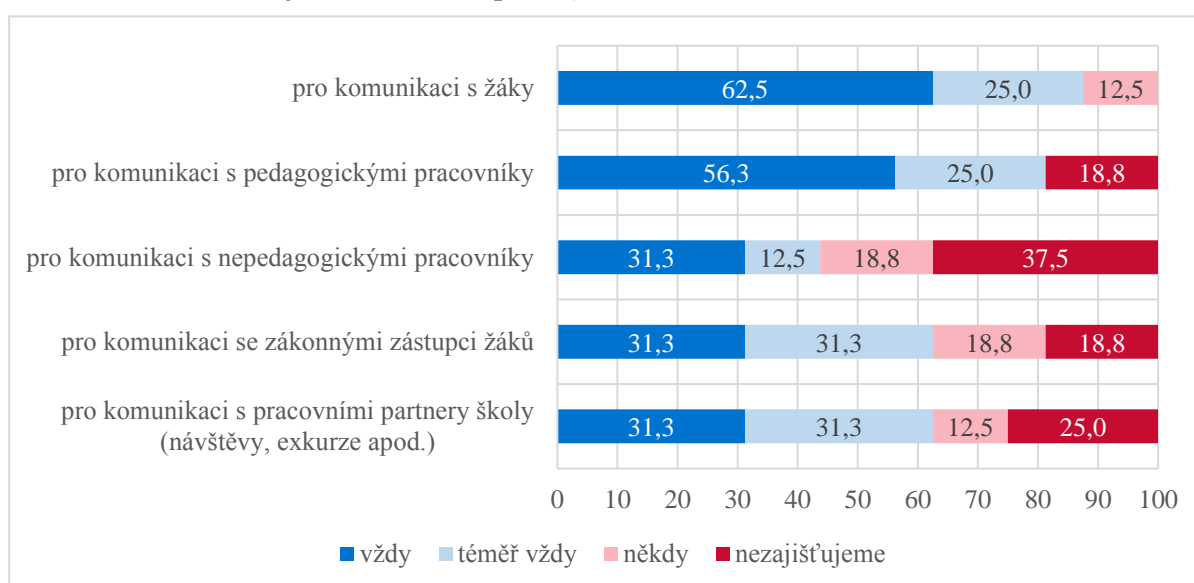

je veden jako interní zaměstnanec školy. Potřeba této komunikace pomocí českého znakového jazyka je ve více než polovině škol pokryta vždy (75, % MŠ, 84,6 % ZŠ). Nejčastějším důvodem v případech, kdy pro tyto děti nebo žáky není zajištěno vzdělávání v českém znakovém jazyce, je nedostatek kvalifikovaných tlumočnicků. Uvedené problémy souvisí mj. s chybějícím prováděcím předpisem k obsahu a rozsahu kurzů komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, jenž by konkretizoval zákon č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob¹⁰, ve znění zákona č. 384/2008 Sb. a zákona č. 329/2011 Sb. Systémovým nedostatkem ve vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením je také skutečnost, že v ČR stále ještě chybí standardizovaný a účinný mechanismus ověřování znalostí českého znakového jazyka, z čehož vyplývá velmi rozdílná znalostní úroveň pedagogů. Nahrazení vzdělávání v českém znakovém jazyce či tlumočnicka neslyšícím asistentem pedagoga však není optimálním řešením.

Graf č. 2 Míra zajištění komunikace komunikačními systémy neslyšících v ZŠ zřízených dle § 16 odst. 9 ŠZ – podíl (v %)

Graf vyjadřuje míru zajištění komunikace pomocí komunikačních systémů neslyšících pro různé skupiny lidí se sluchovým postižením působících nebo vzdělávaných v základních školách zřízených dle § 16 odst. 9 ŠZ. Pro komunikaci s žáky je tato potřeba ve většině případů zajištěna, naopak nejméně často je zajištěna pro komunikaci s nepedagogickými pracovníky a pro komunikaci s pracovními partnery školy. Rozložení odráží prioritu, kterou je komunikace při vlastním vzdělávacím procesu. Podobně toto platí i pro mateřské školy zřízené dle § 16 odst. 9 ŠZ.

Specifickým komunikačním nástrojem je přepisovatelská služba – tzv. simultánní přepis, čímž se rozumí doslovný přepis mluvené řeči v reálném čase. Potřeba této služby je podle vyjádření škol zřízených dle §16 odst. 9 ŠZ, které vzdělávají děti a žáky se sluchovým postižením, pouze v jedné základní škole, kde ji zajišťuje asistentka pedagoga. Jde v tomto případě o velmi nestandardní postup s ohledem na skutečnost, že přepisovatel pro neslyšící je osobou poskytující podpůrné opatření doporučené školským poradenským zařízením. Navíc by přepisovatelem měla být osoba, která má státní zkoušku ze zpracování textů na počítači nebo státní zkoušku z kancelářského psaní na klávesnici.

¹⁰ MŠMT aktuálně připravuje vyhlášku o obsahu a rozsahu kurzů komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, která však řeší problematiku vzdělávání rodičů, u jejichž dítěte byla diagnostikována praktická nebo úplná hluchota nebo hluchoslepota a nedotýká se vzdělávání pedagogů.